

Uchwała Nr XXXVIII/222/10
Rady Gminy Wola Uhruska
z dnia 29 czerwca 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Wsi Stulno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt 2 lit b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.) – **Rada Gminy uchwała, co następuje:**

§ 1

Zatwierdza się „**Plan Odnowy Wsi Stulno**” w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/10 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Stulno z dnia 25 czerwca 2010 r. stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

[Podpis]
mgr *[Podpis]* Kuszneruk

Uchwała Nr 1/10
Zebrania Wiejskiego Sołectwa Stulno
z dnia 25 czerwca 2010 r.

w sprawie Planu odnowy wsi Stulno

Na podstawie § 10 pkt 2 i 7 Statutu Sołectwa Stulno stanowiącego załącznik Nr 13 do uchwały Nr XXXII/186/2006 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie statutów sołectw gminy Wola Uhruska – **Zberanie Wiejskie uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „**Plan odnowy wsi Stulno**” w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Zleca się Sołtysowi wsi Stulno przedłożenie niniejszej uchwały Radzie Gminy Wola Uhruska celem zatwierdzenia „**Planu odnowy wsi Stulno**”.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sawczuk Stanisław

Załącznik
do Uchwały Nr XXXVIII/222/10
Rady Gminy Wola Uhruska
z dnia 29 czerwca 2010 r.

Plan Odnowy Wsi Stulno

na lata 2010 - 2018

Gmina Wola Uhruska

Powiat Włodawski

Województwo Lubelskie

Stulno czerwiec 2010

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	5
1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI, PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA, POWIERZCHNIA, LICZBA LUDNOŚCI	5
2. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI	6
3. OKREŚLENIE PRZESTRZENNEJ STRUKTURY MIEJSCOWOŚCI.....	8
III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	10
1. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	10
2. DZIEDZICTWO KULTUROWE	12
3. OBIEKTY I TERENY	12
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	13
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	13
6. GOSPODARKA I ROLNICTWO	14
7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	16
IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI.....	18
1. MOCNE STRONY	19
2. SŁABE STRONY	19
3. SZANSE	20
4. ZAGROŻENIA	20
V. PLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE I PRZEDSIĘWZIĘCIA NIEINWESTYCYJNE NA OKRES 2010-2018	21
1. ZADANIA DO REALIZACJI PRZEZ SAMORZĄD GMINY	21
2. ZADANIA DO REALIZACJI PRZEZ INNE PODMIOTY WYMAGAJĄCE AKTYWNEGO WSPARCIA SAMORZĄD GMINY	26
3. ZESTAWIENIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘCIA NIEINWESTYCYJNE NA OKRES 2010 – 2018.....	28
VI. OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZ KAŃCÓW, SPRZYJAJĄCEGO NAWIĄZANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE	29
PODSUMOWANIE.....	30

I. WSTĘP

Polska wieś a w szczególności „ściana wschodnia” potrzebuje wsparcia organizacyjnego i finansowego, aby osiągnąć poziom średniej europejskiej i wszelkie programy inwestycyjne, wspierające polepszenie sfery socjalnej są tutaj najbardziej potrzebne i stanowią podstawę wszelkich planów rozwoju wsi.

Plan Odnowy Wsi Stulno obejmuje swoim zasięgiem teren sołectwa Stulno, do którego administracyjnie należą: Stare Stulno, Małoziemce oraz przysiółek Leśniczówka Stulno. Warto podkreślić, że jest to jedno z największych spośród 16 sołectw gminy Wola Uhruska, liczące łącznie 66 gospodarstw i ponad 229 mieszkańców. Okres realizacji zadań określonych w niniejszym planie przewidziany jest na lata 2010-2018 i umożliwia w skuteczny sposób zaplanowanie realizacji zadań w tym okresie.

Mieszkańcy sołectwa są dumni ze swojej miejscowości. Chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej wsi. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoją wieś, nie chcą stracić nic z jej kameralności i uroku, przy tym zintegrować się wspólnie działając.

Plan Odnowy Wsi ma też pobudzić mieszkańców do wspólnego działania na rzecz sołectwa Stulno. Określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne i możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Wola Uhruska. Plan Odnowy Wsi pozwoli także na uświadomienie sobie przez mieszkańców ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.

Cele te osiągnane będą poprzez realizację zadań nakreślonych przez lokalną grupę działania przy znacznym udziale mieszkańców wsi, przy wykorzystaniu wsparcia finansowego pochodzącego m.in. z Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, budżetu gminy Wola Uhruska oraz innych środków zewnętrznych.

Plan rozwoju sołectwa Stulno został opracowany na wniosek mieszkańców wsi przez przedstawicieli lokalnej społeczności w osobach:

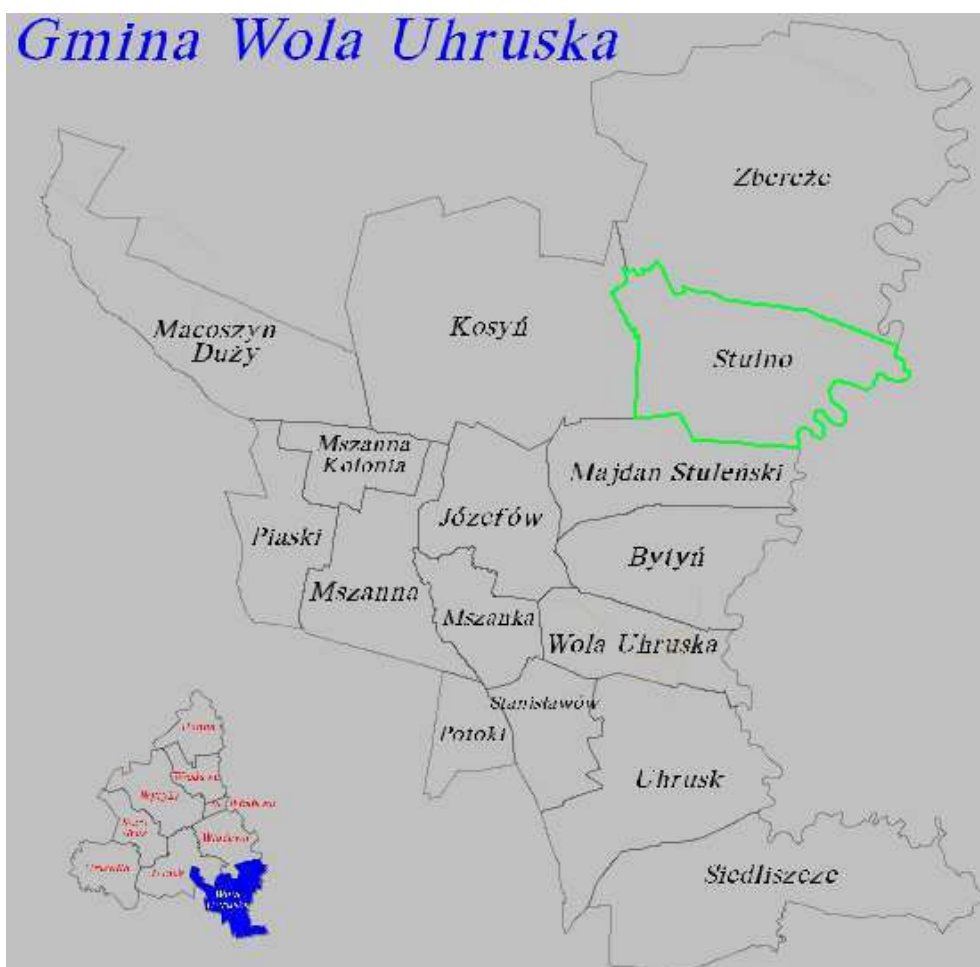
1. Antoni Duda – Radny Rady Gminy Wola Uhruska, mieszkaniec wsi Stulno
2. Stanisław Sawczuk – Sołtys wsi Stulno
3. Irena Charuk – członek Koła Gospodyń Wiejskich, mieszkanka wsi Stulno
4. Maria Polak Cieślak – mieszkanka wsi Stulno
5. Ryszard Panasiuk – mieszkaniec wsi Małoziemce
6. Sylwester Jaczak – mieszkaniec wsi Małoziemce

przy współudziale i zaangażowaniu władz gminy Wola Uhruska w osobach Jana Łukasika – Wójta Gminy, Pana Marka Kuszneruka – Przewodniczącego Rady Gminy, Adriana Kowalczuka oraz Arkadiusza Dubija – pracowników Urzędu Gminy.

II. Charakterystyka miejscowości Stulno

1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.

Stulno obejmuje swoim zasięgiem teren sołectwa Stulno, do którego należą: Stare Stulno, Małoziemce oraz przysiółek Leśniczówka Stulno. Wieś położona jest nad Bugiem przy wschodniej granicy z Ukrainą. Warto podkreślić, że jest to jedno z większych spośród 16 sołectw gminy Wola Uhruska, liczące łącznie 66 gospodarstw i ponad 229 mieszkańców. Wieś Stulno administracyjnie należy do gminy Wola Uhruska przynależnej do powiatu włodawskiego w województwie lubelskim, położona zaś jest w północno - wschodniej części gminy (24 km na południe od Włodawy i 37 km na północny wschód od Chełma) i przebiega przez nią droga wojewódzka nr 816 Terespol – Włodawa – Wola Uhruska – Dorohusk - Zosin oraz droga powiatowa nr 0722L droga woj. nr 812 – Macoszyn – Kosyń – Stulno – droga woj. nr 816. Pozostałe szlaki komunikacyjne na obszarze sołectwa, to drogi gminne.

Położenie sołectwa Stulno na terenie Gminie Wola Uhruska

Na zachodnim skraju miejscowości znajduje się przystanek kolejowy na nieczynnej dla ruchu pasażerskiego linii Chełm – Włodawa.

Obręb ewidencyjny sołectwa Stulno zajmuje powierzchnię 1 149,9212 ha, z czego większość zajmują grunty orne i łąki trwałe.

Struktura użytkowa gruntów wg ewidencji gruntów i budynków

Oznaczenie użytków	Wyjaśnienie	Powierzchnia
R	Grunty orne	303,7416
Ł	Łąki trwałe	311,2787
Ps	Pastwiska trwałe	167,5075
Ls	Lasy	133,5654
Lz	Grunty zadrzewione i zakrzewione	103,0953
N	Nieużytki	33,4782
dr	Drogi	25,0709
B	Budowlane	19,5506
Tr	Tereny różne	16,7200
W	Rowy	15,6116
Wp	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	12,9114
Tk	Tereny kolejowe	6,6300
S	Sady	0,7600
	Razem	1149,9212

2. Historia miejscowości

Etymologia nazwy *stulno* (lub dawniej *stolno*) jest natury kulturowej. Najprawdopodobniej pochodzi od nazwy „stoi”. Oznacza miejscowość lub folwark należący do dóbr stolowych – dochody, jakie tu pozyskiwano, były przeznaczone na utrzymanie dworu króla lub innego władcy.

Początki osadnictwa w tym miejscu są bardzo stare. Epoka mezolitu zaznaczyła swoją obecność szczątkami otwartej osady ludzkiej z pracownią krzemieniarską. Archeolodzy napotkali także w Stulnie liczne zabytki z wczesnej epoki brązu (około 1700 lat p.Ch.), schyłkowej epoki brązu (około 1000 lat p.Ch.) oraz wczesnego średniowiecza (VIII-XIII w.).

Pod względem położenia geograficznego wieś umiejscowiona jest u podnóża Łuku Uhruskiego na wyniosłym skraju doliny Bugu, a jednocześnie na krańcu Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego. Jest miejscowością o układzie ulicówki.

Pierwotna lokalizacja Stulna pokrywa się z dzisiejszą kolonią Stare Stulno. Miejsce to dysponowało naturalnymi walorami obronnymi – starorzecze Bugu obfituje tu w rozległe pola podmokłych terenów. Stulno prawdopodobnie zostało założone za panowania księcia Daniela Halickiego. Pierwsza historycznie udokumentowana wzmianka pochodzi z 1497 roku. Kolejny zapis znajdujemy w księgach lustracyjnych królewskich z 1556 roku. Informują one o tym, iż w Stulnie jest zamek, czyli majątek ziemski Stulno, jako siedziba starostwa niegrodowego. Kolejna wzmianka historyczna pochodzi z 1661 roku, a została zawarta w księgach lustracyjnych województwa ruskiego. Stulno wraz ze Zbereżem liczyło łącznie 42 włóki. Obsadzonych było jedynie 15. Reszta leżała odłogiem. Na Bugu usytuowany był płatny przewóz, być może promowy lub mostowy. Księgi zawierają, także szczegółowy spis powinności feudalnych osadników oraz inne adnotacje urzędowe.

W 1771 r. król Stanisław August przekazał starostwo stuleńskie w dożywotnie władanie Wacławowi Rzewuskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu i kasztelanowi krakowskiemu. W 1775 r. dzierżawcą starostwa został Seweryn Rzewuski, hetman polny koronny. Stulno stało się stałą siedzibą rodową Rzewuskich. W następnych dziesięcioleciach majątek zmieniał właścicieli.

Czas powstania styczniowego z 1863 r. zaznaczył się jedynie niewielkim epizodem. W dniu 14 listopada pod Stulnem przeprowił się przez Bug oddział polskiej konnicy powstańczej. Wojsko przeprowadziło akcję pacyfikacyjną we wsi Rymacze. Uciekając przed pościgiem powstańcy przeprowili się jeszcze raz przez Bug (w rejonie Zbereża) i schronili się w okolicznych lasach. Lata, jakie nastąpiły po upadku powstania, były bardzo ciężkie. Administracja carska prowadziła w tym okresie bardzo represyjną akcję antypolską i antyunicką.

Stulno jako wieś, według informacji archiwalnych z 1890 roku, liczyło 43 domy i 519 mieszkańców.

W okresie I wojny światowej, a dokładnie w 1915 r., Stulno zostało spalone przez cofające się wojska rosyjskie. Spaleniu uległy też zabudowania dworskie i pałac właściciela majątku. Okres międzywojenny to odbudowa zniszczonych domów i mozolna rozbudowa wsi, W tym czasie najprawdopodobniej zostaje zbudowany wiatrak typu koźlak. W miejscowości tej powstaje także w 1926 r., filia ukraińskiego towarzystwa kulturalno – oświatowego „Ridna Chata”.

Okupacja niemiecka i II wojna światowa zapisują się w historii Stulna aresztowaniami, wywózką ludności na przymusowe roboty do Rzeszy itp. Na ludność Stulna nałożono kontyngent obowiązkowych dostaw żywności dla okupanta. Odnotować należy również fakt, iż w resztkach pałacu Niemcy urządzili strażnicę graniczną. Istniała ona do 1944 r., tj. do

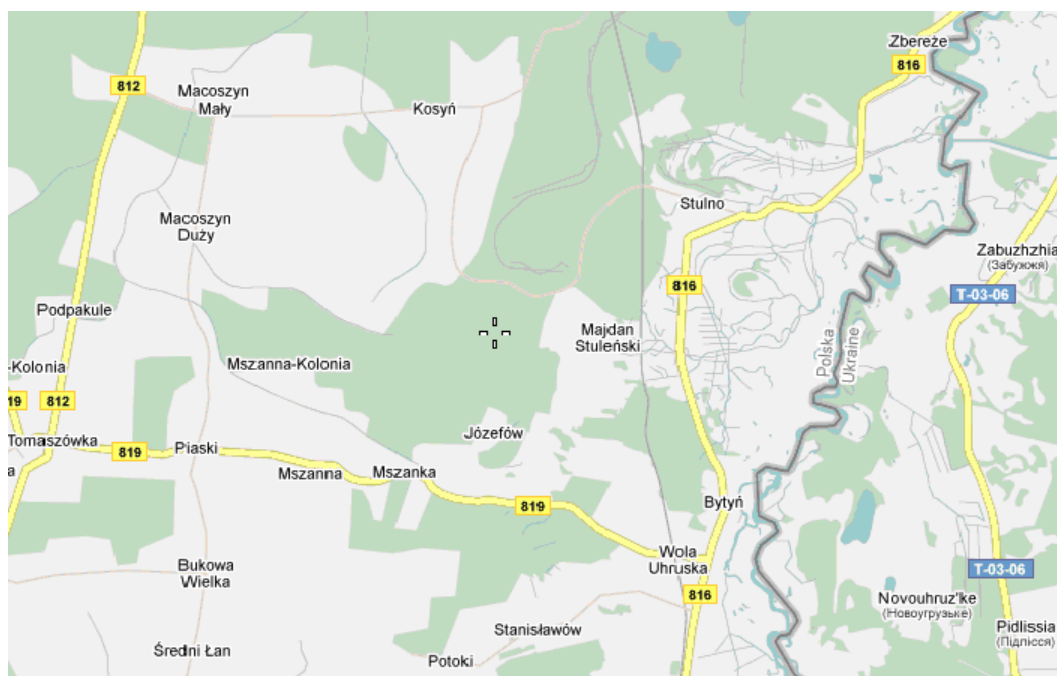
chwili rozbiórki pałacu. Wyzwolenie następuje w lipcu 1944 r. przez rosyjskie jednostki należące do Frontu Białoruskiego.

Wkrótce po wyzwoleniu, bo jeszcze w 1945 roku majątek ziemski Stulno (liczący wtedy 360 ha gruntu) został przejęty przez państwo i rozparcelowany a istniejące w tym czasie budynki gospodarcze rozebrane. W następnych dziesięcioleciach wieś Stulno doświadcza powolnego rozwoju. Wybudowano pawilon handlowy, remizę strażacką oraz budynek szkoły podstawowej.

Z punktu widzenia struktury ludnościowej aż do 1946 r. Stulno zamieszkiwała większość ukraińska. Rodzin polskich było około 15%. Po wysiedleniu ludności ukraińskiej w roku 1946 opustoszałe gospodarstwa zajmują osadnicy polscy. Ten stan trwa do dziś.

3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Wieś typu ulicówki położona wzdłuż samego skraju doliny Bugu głównie przy trasie nadbużańskiej oraz powiatowej. Znamiennym jest przy tym, że nierówna linia przebiegu ulicy i zabudowy wiejskiej jest ściśle dostosowana do konfiguracji terenu i przebiega tuż na skraju wzniesionej trasy nadzalewowej, na wysokości, średnio ok. 170 m n.p.m.

Położenie sołectwa Stulno

Obowiązujący plan przestrzenny województwa lubelskiego określa gminę Wola Uhruska, a tym samym sołectwo Stulno, jako gminę o dużej atrakcyjności turystycznej

i zakłada rozwój turystyki na terenie gminy oraz nie lokowanie na jej terenie zakładów przemysłowych mogących oddziaływać na środowisko naturalne.

Obecnie gmina Wola Uhruska nie posiada obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Dnia 30 czerwca 2005 roku uchwalono studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które określiło kierunki rozwoju przestrzennego na najbliższe lata, co umożliwi w przyszłości uchwalenie planów szczegółowych. Zapisy projektu studium nie wnoszą zmian w stosunku do sytuacji obecnej.

Zarówno w studium uwarunkowań gminy jak i w planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubelskiego w odległości 5 km od Stulna przewidziano teren pod budowę przejścia granicznego z Ukrainą Zbereże – Adamczuki. Połączy ono Pojezierze Łęczyńsko – Włodawskie z Pojezierzem Szackim. Powstanie tego przejścia było rozważane przez Komisję ds. Przejść Granicznych i Infrastruktury Polsko — Ukrainskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej, która uznała za zasadne jego utworzenie.

Do wsi Stulno przylega duży kompleks lasów sobiborskich i rozległe łąki. W pobliżu położone są trzy piękne jeziora: Brudno, Płotycze i Brudzieniec. Ponadto rośnie gęsty sosnowy las, który okala miejscowość od strony północnej i zachodniej oraz występują liczne oczka wodne nadające jej niepowtarzalny urok.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Zasoby przyrodnicze

Sołectwo Stulno leży w obrębie Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego, w otulinie Sobiborskiego Parku Krajobrazowego. Południowa część sołectwa położona jest również w obszarze Natura 2000 – Dolina Środkowego Bugu oraz Poleskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ponadto teren sołectwa wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery obejmującego część Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego i Pojezierza Szackiego. Miejscowość ulokowana jest przy drodze rozciągającej się wzdłuż granicznej rzeki – Bug. Stosownie do meandrującego biegu rzeki, dolina Bugu odpowiednio zwęża się to znów rozszerza.

Na północ od Stulna tuż od granicy widocznego na horyzoncie lasu, zaczyna się jeden z największych rezerwatów przyrody na terenie Sobiborskiego Parku Krajobrazowego, zwany „Trzy jeziora”. Ma powierzchnię wynoszącą 749,2 ha, a został utworzony w 1996 r. Na jego terenie są tylko dwa jeziora: Płotycze (21 ha) i Brudno (42 ha), ale od strony pn.-zach. przylega inny rez. - „Jezioro Brudzieniec” o powierzchni ponad 36 ha, utworzony w 1973 r. chroniący rzadkie zbiorowiska olsowe. Te trzy zbiorniki tworzą jeden system hydrologiczny. Otoczone są torfowiskami o różnym charakterze, m.in. torfowiska wysokie i przejściowe, na których rosną będące pod ścisłą ochroną: turzyce, rosiczki, żurawina, wierzba lapońska i borówkolistna. Natomiast na południe od Stulna utworzony został faunistyczny rezerwat „Małoziemce”, mający na celu ochronę jednej z największych kolonii czapli siwej na Lubelszczyźnie. Powstał w 1988 roku, obejmuje trzy oddziały lasu przylegające od wschodu do linii kolejowej Chełm – Włodawa. Czaple zbudowały tutaj na olchach, sosnach i grabach około 80 gniazd, z których część zajmowana jest regularnie. W części środkowej rezerwatu na obrzeżu lasu rosną dwa okazałe pomnikowe dęby. Powierzchnia rezerwatu wynosi 37,99 ha.

Celem utworzenia Sobiborskiego Parku Krajobrazowego jest ochrona najcenniejszych fragmentów przyrody wschodniej, część Równiny Łęczyńsko – Włodawskiej. Cechą charakterystyczną tego terenu są rozległe równiny porośnięte lasami, wśród których znajdują się śródleśne jeziora i torfowiska oraz ostoja żółwia błotnego o randze europejskiej.

Warto wspomnieć, że na terenie Nadleśnictwa Sobibór znajduje się jeszcze 5 innych rezerwatów przyrody:

- **Rezerwat „Brudzieniec”** - Rezerwat wodno - torfowiskowy utworzony w 1973 roku w celu ochrony zbiorowisk wodnych oraz podmokłych lasów.
- **Rezerwat „Żółwiowe Błota”** - Rezerwat faunistyczny utworzony w 1988 roku w celu ochrony największej rozpoznanej populacji żółwia błotnego w Europie.
- **Rezerwat „Jezioro Orchowe”** - Rezerwat wodno – torfowiskowy utworzony w 1996 roku w celu ochrony zbiorowisk wodno – torfowiskowych z unikalną florą naczyniową.
- **Rezerwat „Magazyn”** - Rezerwat torfowiskowy utworzony w 1996 roku dla zachowania torfowisk niskich oraz podmokłych siedlisk leśnych.
- **Rezerwat „Serniawy”** - Rezerwat leśny utworzony w 1965 roku chroniący stary drzewostan na siedliskach łągowych, olsowych i grądowych.

W odległości 1300 m na południowy – zachód od wsi, na skraju doliny Bugu, wznosi się na wysokości 170 m n.p.m. odosobniony pagórek o nazwie Hrybieniowa Góra (wg źródeł archiwalnych – Grzybowa Góra). Z tym obiektem fizjograficznym wiąże się podanie ludowe, które mówi jakoby wzniesienie to było w dawnych czasach usypana ręcznie, i że na jego szczycie miał stać zamek.

Inne wyspowe wzniesienie położone w odległości 1000 m w południowej części miejscowości Stulno o nazwie Lisia Góra posiada także interesującą formę i dość zagadkowe usytuowanie. Jest dość regularny w rzucie zbliżonym do koła, a otacza go wąskie, zabagnione obniżenie w kształcie przypominające fosę. Romantykę tego miejsca akcentuje nadto zadrzewienie szczytu. W okresie międzywojennym ponoć miała być na nim ustawiona altana, gdzie często urządzano popasy i majówki.

W Starym Stulnie znajduje się lipa drobnolistna o obwodzie pnia 410 cm – będąca pomnikiem przyrody w jej pobliżu znajduje się jeszcze pięć lip drobnolistnych, których obwody pni to: 365 cm, 250 cm, 220 cm, 330 cm i 370 cm oraz dwa kasztanowce zwyczajne, których obwody pni to 310 cm i 300 cm.

2. Dziedzictwo kulturowe

Sołectwo Stulno w porównaniu z innymi wsiami gminy Wola Uhruska nie posiada zbyt wielu obiektów wpisanych na listę zabytków.

Znajduje się tu jednak miejsce o znaczeniu historycznym jak i sentymentalnym, jest nim budynek szkoły podstawowej, w którym obecnie mieści się świetlica wiejska oraz kaplica.

Budynek szkoły został oddany do użytku w 1900 r. W 1989 r. w budynku szkoły trzy klasowej znajdowały się 4 sale lekcyjne o powierzchni użytkowej 214 m². Budynek jest parterowy, drewniany z częścią dobudowaną z cegły ceramicznej, po stronie zewnętrznej ściany części dobudowanej otynkowano a pozostałą część oszalowano. Wnętrze budynku ocieplano płytami pilśniowymi.

O zamknięciu szkoły ze względu na bardzo małą ilość uczniów zdecydowała Rada Gminy Wola Uhruska w 2000 r. podejmując stosowną uchwałę.

3. Obiekty i tereny

W Starym Stulnie do dziś zachował się kopiec z piwnicami dworu leżący na niewielkim wzgórzu nad wodą, który stanowił niegdyś niegrodowe starostwo stuleńskie należące do województwa ruskiego. Początki dworu sięgają XVII wieku, kiedy okolicą władali Rzewuscy, a od XIX wieku w dworze mieszkali Kunicy ze znanym pisarzem i rysownikiem Leonem Kunickim na czele.

Na terenie Stulna został wytyczony szlak turystyczny oznaczony kolorem niebieskim o nazwie „Szlak Trzech Jezior”, którego całkowita długość wynosi 22 km. Biegnie on z Woli Uhruskiej przez Majdan Stuleński, Małoziemce, Stulno, Jeziora Płotycze i Brudno do Nadleśnictwa w Sobiborze. Uzupełnieniem tej trasy jest wyposażona w tablice informacyjne ścieżka przyrodnicza „Stulno”, którą wytyczono przez rezerwat „Trzy jeziora”. Pozwala ona na zapoznanie się z walorami przyrodniczymi (rzadkie gatunki roślin, zwierząt) i krajobrazowymi śródleśnych jezior oraz różnych typów siedlisk leśnych. W bezpośrednim sąsiedztwie parku, w Woli Uhruskiej, wyznaczono ścieżkę przyrodniczo – historyczną „Dolina Bugu”, która ułatwia poznanie walorów tytułowej rzeki i wspomnianej osady.

Na szczególną uwagę zasługują śródleśne jeziora otoczone torfowiskami niskimi i przejściowymi: Brudno, Płotycze i Brudzieniec (które było już wcześniej rezerwatem przyrody i jednym z pierwszych miejsc gdzie prowadzono reintrodukcję bobrów).

W lasach przyległych do miejscowości występują wszystkie gatunki zwierząt łownych z ich największym przedstawicielem – łośiem i największym drapieżnikiem wilkiem.

Na uwagę zasługuje to, że w obrębie Stulna, jako pospolite gatunki występują żółwie błotne i raki szlachetne co świadczy o czystym i nieskażonym środowisku.

4. Infrastruktura społeczna

W Stulnie znajduje się świetlica wiejska, składająca się z trzech pomieszczeń o łącznej pow. ok. 100 m². Świetlica została wybudowana czynem społecznym i nie posiada żadnego zaplecza sanitarnego. W odległości ok. 12 km od Stulna w miejscowości Sobibór na terenie byłego obozu zagłady znajduje się pomnik upamiętniający ofiary Sobiboru oraz kopiec-mauzoleum, w którym zgromadzono prochy pomordowanych. Od 1993 r. istnieje w Sobiborze Muzeum Byłego Hitlerowskiego Obozu Zagłady (będące filią Muzeum Pojezierza Łęczyńsko - Włodawskiego) ze stałą ekspozycją przedstawiającą dzieje obozu.

5. Infrastruktura techniczna

Sołectwo Stulno posiada podstawową infrastrukturę techniczną. Jedną z utwardzonych dróg w sołectwie to droga wojewódzka 816, zaś drugą to droga powiatowa nr 0722L, wzdłuż której ulokowana jest miejscowość jak i pozostała infrastruktura techniczna, tj. sieć energetyczna (wybudowana w latach 50 i wymagająca przebudowy), sieć wodociągowa (powstała w latach 90 XX w.) oraz przystanki autobusowe w postaci wiat metalowych. Zabudowania nie są połączone żadną siecią kanalizacji sanitarnej. Z uwagi na dość zwartą zabudowę planowane jest rozwiązanie systemu odbioru ścieków poprzez budowę oczyszczalni ścieków i kolektora ścieków, które aktualnie są odprowadzane do bezodpływowych zbiorników nieczystości płynnych (tzw. szamb). Również stacjonarna sieć telefoniczna wymaga modernizacji (obecnie z uwagi na przestarzałą centralę telefoniczną mieszkańcy nie mają możliwości uzyskania szerokopasmowego dostępu do internetu). Najbliższe wysypisko odpadów znajduje się w odległości ok. 40 km (w Srebrzyszczu), a jedyny podmiot zajmujący się na terenie gminy transportem odpadów znajduje się w Woli Uhruskiej. Obecnie odległość od wysypiska odpadów nie ma wpływu na większe niż w innych miejscowościach gminy koszty usuwania odpadów z nieruchomości.

6. Gospodarka i rolnictwo

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej w Urzędzie Gminy Wola Uhruska zarejestrowanych jest 9 podmiotów gospodarczych, których siedziba znajduje się w miejscowości Stulno. Przedsiębiorcy ci prowadzą łączną działalność m.in. w zakresie usług: leśnych – 1, handlu – 3, prowadzenia miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, agroturystyka – 2, oraz 3 podmioty prowadzące działalność budowlaną.

Głównym sektorem gospodarki miejscowości jest rolnictwo.

Struktura gruntów rolnych:

Oznaczenie użytków rolnych	Nazwa użytków rolnych	Powierzchnia
1	2	3
RIIIb	Grunty orne klasy IIIb	39,1200
RIVa	Grunty orne klasy IVa	119,7459
RIVb	Grunty orne klasy IVb	101,4840
RV	Grunty orne klasy V	30,8686
RVI	Grunty orne klasy VI	12,5231
ŁIV	Łąki klasy IV	210,8052
ŁV	Łąki klasy V	98,1135
ŁVI	Łąki klasy VI	2,3600
PsIV	Pastwiska klasy IV	76,6697
PsV	Pastwiska klasy V	65,6478
PsVI	Pastwiska klasy VI	25,1900
Ls	Lasy	132,1254
LsIV	Lasy klasy IV	0,3200
LsV	Lasy klasy V	1,1200
B	Grunty zabudowane	0,1300
Lz	Grunty zalesione	94,5045
Lz ŁIV	Zakrzaczenia na łące klasy IV	7,5496
Lz ŁV	Zakrzaczenia na łące klasy V	0,5591
Lz PsIV	Zakrzaczenia na pastwiskach klasy IV	0,4821
Tr	Tereny różne	16,7200

N	Nieuzytki	33,4782
dr	Grunty pod drogami	25,0709
W	Wody	14,21
Wp	Wody płynące	12,9114
W ŁIV	Łąki pod wodami klasy IV	0,2600
W ŁV	Łąki pod wodami klasy V	1,1400
Tk	Tereny kolejowe	6,6300
B RV	Grunty orne klasy V pod zabudową	5,5159
B RIIIb	Grunty zabudowane orne klasy IIIb	3,9255
B RIVa	Grunty zabudowane orne klasy IVa	4,1516
B RIVb	Grunty zabudowane orne klasy IVb	4,6556
B PsIV	Pastwiska klasy IV pod zabudową	0,4300
B RVI	Grunty orne klasy VI pod zabudową	0,7420
S RIIIb	Grunty orne pod sadami klasy IIIb	0,2600
S RIVa	Grunty orne pod sadami klasy IVa	0,0700
S RIVb	Grunty orne pod sadami klasy IVb	0,2000
S RV	Grunty orne pod sadami	0,2300
Razem		1 149,9212

Dominują słabe gleby, które nie sprzyjają rozwojowi funkcji rolniczej. Zauważalne ostatnio zainteresowanie gruntami rolnymi nie przekłada się na intensyfikację funkcji rolniczej miejscowości. Położenie wsi w obszarze o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) oraz w obrębie obszarów Natura 2000 skłania rolników do zainteresowania się produkcją ekologiczną. Innym zauważalnym trendem jest tworzenie na nadbużańskich łąkach i nieużytkach plantacji roślin energetycznych (wierzba) z zamysłem sprzedaży surowca do elektrowni i elektrociepłowni.

W połowie lat 90 ubiegłego wieku w gminie Wola Uhruska z inicjatywy Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Rejowcu powstawały gospodarstwa agroturystyczne. Wówczas w atrakcyjnie położonej miejscowości Stulno funkcjonowały 4 gospodarstwa agroturystyczne. Obecnie są dwa takie gospodarstwa, choć i inni mieszkańcy okazjonalnie przyjmują u siebie osoby z zewnątrz.

W miejscowości obecnie znajdują się dwa prywatne punkty handlowe.

7. Kapitał społeczny i ludzki

W sołectwie Stulno działa Koło Gospodyń Wiejskich, które powstało w styczniu 2009 r. jako jedyna organizacja, która – wraz z Sołtysem oraz Radą Sołecką – przejęła funkcję lidera i głównego organizatora życia społecznego we wsi.

Działalność Koła oparta jest o regulamin jaki obowiązuje we wszystkich kołach gospodyń i uzależniona jest w dużej mierze od możliwości oraz potrzeb i oczekiwań członków tego Koła.

Mimo wielu zawirowań i przemian, jakie przeszły przez polską wieś działalność Kół Gospodyń Wiejskich to w wielu wsiach zaczęły się odradzać.

Celem tych organizacji było i jest nadal integrowanie się mieszkańców wokół ważnych dla nich problemów społecznych. Poprzez Koło Gospodyń mieszkanki sołectwa Stulno brały udział w różnych wyjazdach, na których to odbywały się kursy gotowania i pieczenia. Brały również udział w targach, które odbyły się w Lubelskim Urzędzie Marszałkowskim oraz reprezentowały Gminę Wola Uhruska na Dożynkach Powiatowych, na których otrzymały również jedna z głównych nagród za najlepszą potrawę.

Warto nadmienić że w skład Koła Gospodyń Wiejskich wchodzi następujące osoby:

1. Maria Śladewska
2. Aneta Mazurek
3. Alina Kompanicka
4. Danuta Dolińska
5. Kazimiera Pawłowska
6. Teresa Błaszczuk
7. Leokadia Borek
8. Maria Kozaczuk
9. Krystyna Jaglewicz
10. Anna Duda
11. Maria Wichórska
12. Marianna Szolle
13. Maria Polak
14. Irena Dąbrowska
15. Krystyna Sawczuk
16. Marianna Cieślak
17. Pelagia Szymańska
18. Alicja Panasiuk
19. Irena Charuk

Z upływem lat zmieniło się życie na wsi a co za tym idzie zapotrzebowanie na tematykę szkoleń.

Obecnie członkinie koła interesuje to jak racjonalnie prowadzić gospodarstwo domowe dbające o zdrowy styl życia. Jak restrukturyzować własne gospodarstwo rolne, aby powiększyć jego efektywność oraz skąd zdobyć środki na modernizację gospodarstwa.

Mieszkańcy Stulna chętnie uczestniczą w zebraniach wiejskich, a także w spotkaniach organizowanych przez Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Lubelską Izbę Rolną.

W związku z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej biorą również udział w imprezach i szkoleniach organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Koło Gospodyń Wiejskich jest organizatorem spotkań, wycieczek oraz imprez integracyjnych wykazując dużą aktywność i ochotę do prowadzenia działalności społecznej.

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Podczas zebrań wiejskich poświęconych dyskusji nad planem odnowy miejscowości, mieszkańcy sołectwa Stulno zwrócili uwagę na swoje atuty, silne strony, zauważając także słabości i zagrożenia.

Diagnoza możliwości rozwojowych sołectwa w dyskusji na spotkaniach przedstawia się następująco. Najistotniejszym atutem okazało się malownicze położenie miejscowości, piękne, spokojne otoczenie, z dala od uciążliwości miejskich i od ruchliwych tras komunikacyjnych, atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo środowisko, a przede wszystkim zgrana, dobrze zintegrowana i przyjazna wobec siebie społeczność, życzliwie odnosząca się do przybywających gości i nowych mieszkańców, jak i do swoich sąsiadów. Zorganizowani i uspołecznieni mieszkańcy, to znaczący atut sołectwa.

Wśród silnych stron sołectwa Stulno wymieniano dobre stosunki sąsiedzkie oraz ciekawe formy organizacji wspólnych spotkań.

Słabością sołectwa Stulno jest zły stan techniczny świetlicy wiejskiej, który nie pozwala na prowadzenie nowych aktywnych działań. Mieszkańcy oceniając sołectwo za jeden z głównych problemów uznali bezrobocie oraz niski status materialny większości mieszkańców. Odczuwalny wśród mieszkańców jest także brak szerszej oferty zajęć sportowych, kulturalnych oraz rekreacyjnych finansowanych przez samorząd lub inne środki zewnętrzne.

Podkreślono występowanie – zwłaszcza w ostatnim okresie – działań integracyjnych oraz korzystnych zmian w swojej miejscowości, w postaci poprawy estetyki wsi, i własnych posesji.

Przeprowadzenie tzw. Analizy SWOT pozwoli ocenić mocne i słabe strony wsi Stulno ocenić szanse oraz wskazać zagrożenia, a to postawi diagnozę dotyczącą sytuacji społeczno – gospodarczej wsi i pomoże wyprowadzić wnioski dotyczące najbliższej perspektywy działania.

1. Mocne strony

- widoczna dbałość o estetykę,
- położenie w obszarach objętych ochroną przyrodniczą (Sobiborskiego Parku Krajobrazowego, Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”, sąsiedztwo rezerwatu przyrody „Trzy Jeziora”, obszar Natura 2000, oraz wzdłuż granicznej rzeki Bug – jednej z największych nieuregulowanych rzek w Europie,
- czyste środowisko – badania monitorujące powietrze potwierdzają wyjątkową czystość powietrza,
- położenie wzdłuż drogi powiatowej nr 0722L oraz drogi wojewódzkiej 816 Terespol – Zosin umożliwiające dobrą komunikację,
- kulturalne, bezkonfliktowe i tolerancyjne społeczeństwo,
- duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych w okolicy wsi, walorów turystycznych, wypoczynkowych,
- możliwość zagospodarowania terenu przy istniejącej świetlicy,
- linia kolejowa Chełm – Stulno – Włodawa.

2. Słabe strony

- duże bezrobocie,
- brak możliwości technicznych dla uruchomienia szerokopasmowego dostępu do internetu,
- niezadowalający stan infrastruktury technicznej – zły stan nawierzchni dróg: wojewódzkiej, powiatowej oraz dróg gminnych,
- brak chodników,
- brak systemu odbioru i oczyszczania ścieków we wsi,
- niewielka liczba osób prowadzących działalność gospodarczą,
- niska zasobność gospodarstw domowych,
- bardzo zły stan techniczny świetlicy,
- bardzo zły stan techniczny linii energetycznej,
- brak boisk i urządzonych terenów rekreacyjnych,
- brak zabezpieczenia obiektów historycznych (niegrodowe starostwo stuleńskie),
- brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury rekreacyjnej i sportowej dla młodzieży,
- peryferyjne położenie w stosunku do ośrodka gminnego, mała ilość kursujących autobusów,
- likwidacja kolejowych połączeń pasażerskich,

- ograniczenia w wykorzystaniu jezior do celów wędkarskich i rekreacyjnych

3. Szanse

- realizacja projektu remontu świetlicy wiejskiej, który jako centrum kultury i sportu, historii informacji i informatyki będzie miejscem aktywnego spędzania wolnego czasu,
- uruchomienie szerokopasmowego dostępu do internetu, który stworzy mieszkańcom możliwość nieograniczonego dostępu do informacji i rynków pracy,
- programy pomocowe Unii Europejskiej – programy rolno – środowiskowe, dopłaty bezpośrednio, PROW, Leader +,
- wzrost kreatywności i gospodarności mieszkańców,
- rozwój agro – i ekoturystyki,
- organizacja spływów kajakowych na Bugu,
- wykorzystanie potencjału ludzkiego i walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki,
- możliwość stworzenia atrakcyjnego krajobrazowo, wygodnego i bliskiego naturze miejsca zamieszkania w przyjaznym środowisku społecznym – aktywnym i zaangażowanym, jako alternatywy dla zdegradowanych przestrzennie i społecznie przestrzeni,
- wykorzystanie jezior do wędkowania i turystyki,
- modernizacja linii kolejowej i przywrócenie ruchu pasażerskiego

4. Zagrożenia

- emigracja ludzi młodych i wykształconych,
- apatia i marazm wśród osób bezrobotnych prowadzący do wzrostu zagrożeń patologiami społecznymi,
- trudne i zmieniające się zasady ubiegania się o wsparcie finansowe zarówno ze środków Unii Europejskiej jak i środków krajowych,
- niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla miejscowości,
- brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich,
- wzrost natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej 816 i pogorszenie stanu bezpieczeństwa drogowego,
- peryferyjne położenie wsi oraz całej gminna terenie województwa,
- słabe oddziaływanie miast: Włodawa i Chełm.

V. PLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE I PRZEDSIĘWZIĘCIA NIEINWESTYCYJNE NA OKRES 2010-2018

Najpilniejszym, dla mieszkańców jest realizacja zadań poprawiających warunki ich życia oraz dających szansę na rozwój wsi. Ważnym celem dla społeczności Stulna jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również ich rodzicom warunków wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Jest to ważne dla rozwoju fizycznego jak też emocjonalnego. Realizacja głównego przedsięwzięcia dotyczącego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu pozwoli na podwyższenie jakości życia mieszkańców Stulna i będzie sprzyjać nawiązaniu kontaktów społecznych integrując wszystkich wokół spraw wspólnych.

1. Zadania do realizacji przez samorząd gminy

1.1. Remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia i zakupem wyposażenia

Cel:

Stworzenie warunków lokalowych i technicznych dla realizowania aspiracji mieszkańców w zakresie kultywowania lokalnych tradycji, propagowania i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz przyrodniczego Polesia.

Uzasadnienie:

Świetlica jako lokalne centrum kultury, historii informacji i informatyki wraz z zagospodarowaniem terenu i zakupem wyposażenia ma służyć integracji mieszkańców – ma być miejscem spotkań, w którym będą mogli spędzać czas kultywując lokalne tradycje i przekazywać je dzieciom i młodzieży. Dzięki dostępowi do internetu będzie oknem na świat i jednocześnie miejscem nauki, zabawy oraz wymiany doświadczeń. Będzie można organizować w niej różnego rodzaju spotkania, konkursy, kursy, szkolenia i prezentacje (kulinarne, rękodzielnicze, przyrodnicze, turystyczne itp.). Dzięki odnowionej świetlicy będzie usprawniona działalność Koła Gospodyń Wiejskich. W świetlicy można będzie organizować lokalne imprezy integrujące społeczność miejscowości oraz festyny, konkursy sportowe, dożynki, zabawy wiejskie, andrzejkowe, sylwestrowe itp.

Planowany harmonogram realizacji:

czerwiec 2010 r. – lipiec 2010 r. – przygotowanie inwestycji od strony formalno – prawnej i uzyskanie stosownych pozwoleń,
marzec 2011 r. – listopad 2011 r. – realizacja robót budowlanych, zagospodarowanie terenu i zakup wyposażenia.

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy łączny koszt zadania **200 000,00 zł** z czego 75% kosztów kwalifikowanych – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (oś 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, nazwa działania – Odnowa i rozwój wsi), 25% kosztów kwalifikowanych oraz pozostałych kosztów – budżet gminy Wola Uhruska.

1.2. Budowa systemu sieci kanalizacji sanitarnej

Cel:

Poprawa warunków życia mieszkańców oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez rozwój infrastruktury technicznej. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej zapewni wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości oraz poprawę stanu środowiska naturalnego poprzez likwidację zagrożenia zanieczyszczenia wód ściekami jak również zapewni poprawę wód powierzchniowych i gruntowych.

Uzasadnienie:

Realizacja zadania jest jednym z priorytetów inwestycyjnych planowanych do wykonania na terenie sołectwa Stulno w latach 2010-2015. Pozwoli to na rozpoczęcie procesu zagospodarowania i oczyszczania ścieków wytwarzanych w m. Stulno. Uruchomienie oczyszczalni i sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze sołectwa w zasadniczy sposób zwiększy atrakcyjność inwestycyjną miejscowości stworzy warunki do utworzenia nowych miejsc pracy. Pozwoli na realizację jednego z podstawowych kierunków rozwoju, określonego w dokumentach strategicznych, jakim jest sektor usług turystycznych, podniesie jakość wód powierzchniowych, gruntowych.

Rozwiązanie problemu odbioru i zagospodarowania odpadów ciekłych spowoduje proces eutrofizacji jezior jak również okolicznych zbiorników wodnych tworząc dogodne

warunki do rozwoju roślin chronionych licznie występujących na terenie sołectwa, będących środowiskiem życia wielu ginących gatunków.

Planowany harmonogram realizacji:

sierpień 2013 r. – grudzień 2013 r. – opracowanie dokumentacji technicznej
czerwiec 2014 r. – październik 2015 r. – realizacji prac instalacyjnych

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy łączny koszt zadania **1 132 000,00 zł**, z czego **849 000,00 zł** – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (oś 2 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, nazwa działania – Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej), **283 000,00 zł** - budżet gminy Wola Uhruska.

1.3. Wytyczenie i oznakowanie edukacyjnej ścieżki przyrodniczo-historycznej

Cel:

Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości.

Uzasadnienie:

Wytyczenie i oznakowanie edukacyjnej ścieżki przyrodniczo – historycznej pozwoli na wyeksponowanie i promowanie najciekawszych historycznie i przyrodniczo miejsc w celach edukacyjno – turystycznych. Usprawni ruch turystyczny w obszarze chronionym.

Planowany harmonogram realizacji:

styczeń – kwiecień 2012 r. – opracowanie merytoryczne przebiegu ścieżki oraz opisu miejsc eksponowanych,
maj – czerwiec 2012 r. - wykonanie tablic informacyjnych do ścieżki i posadowienie ich w terenie.

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy łączny koszt zadania – 10 000 zł, z czego 50% – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie i 50% – budżet Gminy Wola Uhruska.

1.4. Organizacja czasu dla dzieci i młodzieży

Cel:

Propagowanie wśród dzieci i młodzieży lokalnych tradycji i wartości kulturowych oraz zachęcanie do aktywnego życia w społeczności wiejskiej.

Uzasadnienie:

Zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wspólnego i aktywnego spędzania czasu przez organizowanie kół zainteresowań udział w konkursach i zabawach oraz możliwość korzystania z internetu. Realizację zadania mogłoby wspierać zatrudnienie opiekuna świetlicy. Promocja zdrowego stylu życia – przez organizację zawodów i rozgrywek sportowych. Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego do aktywnego wypoczynku poprzez rajdy, sływy i wycieczki. Kursy rękodzieła ludowego w oparciu o lokalne tradycje.

Planowany harmonogram realizacji:

2012 r. – 2018 r. – zapewnienie opiekuna świetlicy.

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy koszt zadania to ok. 10 000 zł rocznie, z czego do 80% – Powiatowy Urząd Pracy, 20% – budżet gminy.

1.5. Organizowanie imprez kulturalno – rozrywkowych

Cel:

Pobudzanie do aktywnego udziału w życiu lokalnej społeczności oraz jej integracja. Ponadto wzbogacanie oferty turystycznej miejscowości.

Przeznaczenie:

Włączenie się do kalendarza imprez ogólnogminnych, poprzez realizację wspólnych zabaw, festynów i jarmarków pozwoli kultywować lokalny folklor. Jedną z wielu możliwości jest organizowanie sływów kajakowych pełną meandrów rzeką Bug na odcinku Wola Uhruska – Stulno (ok. 11 km) zakończonych wspólnym spotkaniem w świetlicy lub przy ognisku. Organizacją imprez może zajmować się Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Koło Gospodyń Wiejskich w Stulnie, wspólnie z osobą odpowiedzialną za rozwój kultury w gminie, Rada Sołecka, lokalni liderzy.

Organizacja zawodów wędkarskich, wycieczek, rajdów wykorzystując jeziora w pobliżu Stulna

Planowany harmonogram realizacji:

2012 r. – 2018 r. – Realizacja cyklicznych imprez

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy koszt jednej imprezy – ok. 5 000 zł, z czego do 50% można pozyskać od podmiotów gospodarczych lub osób prywatnych, a pozostałą kwotę ze środków pomocowych.

1.6. Utworzenie kąpieliska na jednym z pobliskich jezior

Cel:

Wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości oraz wzbogacenie oferty turystycznej.

Uzasadnienie:

Urządzenie kąpieliska przyciągnie większą liczbę turystów przez co zwiększy się zainteresowanie tworzeniem kwater agroturystycznych oraz tworzeniem oferty innych usług turystycznych. Umożliwi mieszkańcom oraz turystom aktywne spędzenie czasu, Zwiększy zainteresowanie miejscowością. Pozwoli w sposób czynny wykorzystać walory środowiska naturalnego.

Planowany harmonogram realizacji:

2015 r. – opracowanie koncepcji i dokumentacji projektowej,

Szacunkowy koszt i wskazanie potencjalnych źródeł finansowania:

Szacunkowy koszt zadania to ok. 15 000 zł- budżet gminy Wola Uhruska.

2. Zadania do realizacji przez inne podmioty wymagające aktywnego wsparcia samorządu gminy

2.1. Uzyskanie przez miejscowość dostępu do internetu

Uzasadnienie:

Stworzenie możliwości technicznych dla uruchomienia szerokopasmowego dostępu do internetu stworzy mieszkańcom możliwość nieograniczonego dostępu do informacji i rynków pracy, oraz wdrożenie systemów zajęć i szkoleń umożliwiających bezrobotnym zdobycie nowego zawodu i podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez kursy i studia online. Zadanie to ma szansę realizacji w ramach projektu „Wirtualne powiaty. Budowa społeczeństwa informacyjnego na Lubelszczyźnie Etap III”

Umożliwi nawiązanie współpracy z innymi podmiotami zarówno w kraju jak i za granicą. Stworzy szansę na szeroką promocję potraw regionalnych, wyrobów rękodzieła ludowego, specyfiki środowiska naturalnego w rejonie przygranicznym objętym obszarem Natura 2000 a także przyległych Lasów Sobiborskich.

Podmioty kompetentne do realizacji zadania:

Powiaty włodawski, łęczyński, świdnicki, Gmina Wola Uhruska.

Oczekiwany termin realizacji:

Lata 2011 r. - 2012r.

2.2. Modernizacja drogi wojewódzkiej 816 wraz z budową chodnika w obrębie zabudowy

Uzasadnienie:

Droga 816 jest ostatnią drogą biegnącą równoległe i w bezpośrednim sąsiedztwie z graniczną rzeką Bug jak również jest ostatnią wojewódzką drogą w Unii Europejskiej w związku z czym jej nawierzchnia powinna odpowiadać standardom przyjętym dla tego typu dróg w Unii Europejskiej. Konieczne jest podjęcie prac inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drodze w obrębie miejscowości, polegających na modernizacji nawierzchni oraz budowie chodnika w obrębie zabudowy zwartej.

Podmioty kompetentne do realizacji zadania:

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie, Urząd Wojewódzki przy udziale Gminy Wola Uhruska.

Oczekiwany termin realizacji:

Do końca 2012 r.

2.3. Modernizacja drogi powiatowej 0722L wraz z budową chodnika w obrębie zabudowy

Uzasadnienie:

Modernizacja drogi powiatowej nr 0722L zapewni wzrost atrakcyjności miejscowości Stulno. W trakcie realizacji projektu powstaną nowe ciągi pieszych, które to umożliwią bezpieczne przemieszczanie się. Dzięki nowej nawierzchni o dobrej jakości poprawi się komfort podróżowania oraz zmniejszy się poziom emitowanego hałasu. Zrealizowanie tego przedsięwzięcia zapewni funkcjonalność i bezpieczeństwo mieszkańców jak i podróżnych.

Wykonanie tej inwestycji wpłynie na poprawę estetyki wsi jak również ułatwi komunikację turystyczną czyniąc ją bardziej mobilną.

Podmioty kompetentne do realizacji zadania:

Zarząd Dróg Powiatowych we Włodawie.

Oczekiwany termin realizacji:

Do końca 2016 r.

2.4. Założenie portalu internetowego miejscowości

Uzasadnienie:

Portal internetowy stanowić będzie źródło wiedzy o miejscowości jej historii, mieszkańcach, ciekawych miejscach i bieżących wydarzeniach, zapewni skuteczną promocję miejscowości wskazując ofertę turystyczną, osobliwości w zakresie flory i fauny (żółw błotny, strzebla przekopowa, rosiczka, orzeł biały itd.).

Podmioty kompetentne do realizacji zadania:

Sołectwo Stulno

Oczekiwany termin realizacji:

Do końca 2012 r.

3. Zestawienie zadań inwestycyjnych i przedsięwzięcia nieinwestycyjne na okres 2010 – 2018

Lp.	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt [PLN]	Oczekiwany okres realizacji	Źródła finansowania
Zadania do realizacji przez samorząd gminy				
1.	Remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia i zakupem wyposażenia	200 000,00	lata 2010 r. – 2011 r.	75% PROW 25% Gmina Wola Uhruska
2.	Budowa systemu oczyszczalni ścieków lub sieci kanalizacji sanitarnej	1 132 000,00	do końca 2015 r.	75% PROW 25% Gmina Wola Uhruska
3.	Wytyczenie i oznakowanie edukacyjnej ścieżki przyrodniczo-histerycznej	10 000,00	do końca 2012 r.	50% WFOŚiGW 50% Gmina Wola Uhruska
4.	Organizacja czasu dla dzieci i młodzieży	70 000,00	lata 2012 r. – 2018 r.	80% Powiatowy Urząd Pracy 20% Urząd Gminy
5.	Organizowanie imprez kulturalno – rozrywkowych	35 000,00	lata 2012 r. – 2018 r.	50% prywatni przedsiębiorcy 50% Gmina Wola Uhruska
6.	Utworzenie kąpieliska na jednym z pobliskich jezior	15 000,00	do końca 2015 r.	Gmina Wola Uhruska
Zadania do realizacji przez inne podmioty wymagające aktywnego wsparcia samorządu gminy				
Lp.	Nazwa zadania		Oczekiwany okres realizacji	Podmioty kompetentne
1.	Uzyskanie przez miejscowość dostępu do internetu		lata 2011 r. - 2012 r.	Powiaty włodawski, łęczyński, świdnicki.
2.	Modernizacja drogi wojewódzkiej 816 wraz z budową chodnika w obrębie zabudowy		do końca 2012 r.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie przy udziale Gminy Wola Uhruska.
3.	Modernizacja drogi powiatowej 0722L wraz z budową chodnika w obrębie zabudowy		do końca 2016 r.	Zarząd Dróg Powiatowych we Włodawie
4.	Założenie portalu internetowego miejscowości		do końca 2012 r.	Sołectwo Stulno

VI Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Realizacja przedsięwzięcia dotyczącego **remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem otoczenia i zakupem wyposażenia** świetlicy położonej w północno – wschodniej części miejscowości przy drodze wojewódzkiej nr 816. Zadanie związane jest z kształtowaniem obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Sprzyja nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie, historię oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne. Będzie służyć organizacji imprez okolicznościowych, zebrań, możliwości przeprowadzania zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu przedsiębiorczości, nauki języków obcych, kursów zawodowych oraz rozwój zainteresowań i hobby mieszkańców. Będzie szczególnym miejscem spotkań Koła Gospodyń Wiejskich, wymiany doświadczeń, analizy bieżących potrzeb i planów na przyszłość.

Obecnie w obiekcie świetlicy odbywają się zebrania sołeckie. Świetlica jest wykorzystywana na różnego rodzaju spotkania miejscowej ludności z zaproszonymi gośćmi. Remont i modernizacja świetlicy pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p.poż. Budynek zostanie dostosowany do wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. Przebudowa pozwoli w pełni wykorzystywać obiekt i spełnić oczekiwania mieszkańców uwzględniając potrzeby wszystkich grup wiekowych chroniąc przed wykluczeniem społecznym, będąc miejscem wspólnych spotkań, wydarzeń sportowych, punktem kultywowania tradycji lokalnych w oparciu o dziedzictwo historyczne.

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Wola Uhruska przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej w sposób istotny wpłynie na racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego dla potrzeb mieszkańców i turystów.

Opracowany Plan Odnowy Wsi zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu, turystyki i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Wsi ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.